

**Leidschendam-
Voorburg**

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest
en Leidschendam-Voorburg
t.a.v. G. Lappee
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Postbus 1005
2260 BA Leidschendam
Telefoon 14 070
@Gemeente_LV
www.lv.nl/contact
www.lv.nl

Datum 23 augustus 2022

Ons kenmerk 2938

Uw brief/kenmerk -

Contactpersoon *H Regeer*

Telefoon 14 070

Bijlage -

Bestuurlijke reactie gemeente Leidschendam-Voorburg op het onderzoek naar
Onderwerp participatie in de regionale energiestrategie

Geachte leden van de Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest
en Leidschendam-Voorburg,

U heeft onderzoek gedaan naar participatie in de Regionale Energiestrategie (RES)
en vraagt ons om te reageren op de achtergronden van het onderzoek, de conclusies
en de aanbevelingen. Wij maken van die uitnodiging graag gebruik.

Allereerst danken wij u voor het onderzoek en de inzichten die het ons allen oplevert.
Het college van de gemeente Leidschendam-Voorburg vindt het belangrijk dat er
voldoende ruimte en aandacht is voor inwoners om lokaal en regionaal te participeren
in het kader van de energietransitie. Lokaal heeft de gemeente een participatietraject
doorlopen met als resultaat een door de raad vastgestelde Lokale Energiestrategie
(LES) en Transitievisie Warmte (TVW). De gemeente heeft de participatie-
opbrengsten uit de lokale participatie in het kader van de LES en de TVW gebruikt als
input voor de RES 1.0.

Regionaal is de gemeente onderdeel van de Energieregio Rotterdam-Den Haag en is
zij in die hoedanigheid betrokken geweest bij de totstandkoming van de RES 1.0 die
8 juni 2021 door onze gemeenteraad is vastgesteld. De gemeenteraad is betrokken
geweest bij het opstellen van de RES in de wetenschap dat er participatie met
inwoners heeft plaatsgevonden over de voornaamste input voor de RES, namelijk de
LES en de TVW. Voor de RES zelf heeft om deze reden en gezien het hogere

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

abstractie niveau van de RES vervolgens geen aparte participatie plaatsgevonden vanuit de gemeente.

Algemeen

In het onderzoek wat de Rekenkamercommissie heeft laten uitvoeren, komt naar voren dat de bevroagde inwoners van de 5 gemeenten participatie in het RES proces in het algemeen als gebrekkig en negatief hebben ervaren. Inwoners die betrokken waren bij het proces is het bijvoorbeeld onduidelijk wat er met hun inbreng gedaan is. In de conclusie komt tevens naar voren dat deelnemers betwijfelen of de geleverde participatie bijdraagt aan: meer invloed op de besluitvorming, grotere betrokkenheid en deelname, wederzijds begrip en vertrouwen en een zorgvuldigere afweging van alle belangen.

Specifiek voor Leidschendam-Voorburg komt uit uw onderzoek onder de bevroagde inwoner dat zij:

- missen wat participatie in het kader van de energietransitie heeft opgeleverd;
- actiever in gesprek willen over de RES;
- blij zijn met de samenwerking en de vormgeving van participatie maar zien veel ruimte voor verbeteringen voor wat betreft het participatie onderdeel democratie;
- behoefte hebben aan een opener houding van de gemeente, meer interactie en werkvormen die dat bevorderen.

In zijn algemeenheid laat het onderzoek in de 5 gemeenten zien dat er ruimte is voor verbetering in de participatie rondom de energietransitie. Als college nemen wij dat ter harte en zullen wij de aanbevelingen en de lessen die getrokken kunnen worden uit de beoordeling van ons en de andere gemeenten gebruiken voor toekomstige participatie. In het algemeen gaan wij in participatietrajecten meer aandacht schenken aan het terugkoppelen aan deelnemers en navolgbaar vastleggen van wat er met hun inbreng is gedaan en welke afwegingen er zijn gemaakt. Ook zullen wij voorafgaand aan de raadsbehandeling deze participatie uitkomsten nadrukkelijker delen met de gemeenteraad. Zodoende kunnen raadsleden hier kennis van nemen en meenemen in hun overwegingen. Met de betrokken organisaties, collectieven en raadsleden willen wij vooraf bespreken hoe we dit vorm kunnen geven.

Aangaande specifiek de participatie rondom de RES zijn wij wel van mening dat de resultaten van het onderzoek op bepaalde onderdelen genuanceerd dienen te worden. De RES is een strategisch document op regionaal niveau waar als het bijvoorbeeld gaat om locaties voor de opwek van energie abstracte zoekgebieden zijn aangewezen. Het college heeft er gezien het abstractieniveau en de strakke planning van de regionale strategie bewust voor gekozen om geen apart participatietraject te organiseren, maar de opbrengst uit het participatietraject in het kader van de lokale energiestrategie als input in te brengen in het RES proces. Daarmee is de

onderzoeksvraag van het gehele onderzoek naar ons idee, gezien de focus op de RES, niet helemaal passend geweest voor onze gemeente. Immers, waar in Leidschendam-Voorburg de directe participatie was gericht op de LES (en van daaruit op de RES), richt uw onderzoek zich direct op de (waardering voor de) participatie rond de RES. Wij missen een analyse in het onderzoek over de getrapte aanpak in onze gemeente. Naar onze mening heeft deze namelijk niet geleid tot een RES die voor het grondgebied van LV afwijkt van de LES en de TVW.

Daarnaast bemerken wij dat deelnemers en inwoners zijn bevraagd die actief aan de participatie hebben deelgenomen. Naar onze mening was het beeld completer geweest als er ook andere inwoners en spelers vanuit de gemeente bevraagd zouden zijn. Immers, het streven is om een zo breed mogelijk draagvlak te creëren voor de energiestrategie, mede gezien de doelstelling van lokaal eigenaarschap. Voorts lezen wij in uw concept-aanbiedingsbrief dat u aanbeveelt de participatietrajecten van toekomstige regionale energiestrategieën zorgvuldiger uit te voeren en voldoende te bemensen (kwantitatief en kwalitatief). Wij missen een feitelijke, onderzoeksmatige onderbouwing voor deze stelling en willen aangeven dat door onze organisatie met passie en professionaliteit werd en wordt gewerkt.

Wij zien graag dat deze nuances worden betrokken bij de definitieve vaststelling van de concept-aanbiedingsbrief, alsmede de onderzoeksrapportage.

Ondanks het hoge abstractie niveau van de RES en onze bewuste participatiekeuze daarbij erkennen wij wel dat het achteraf gezien beter was geweest om, naast de georganiseerde participatie in het kader van de lokale energiestrategie, afspraken te hebben gemaakt over de wijze van participatie rondom de RES. Met name uw aanbeveling rond de navolgbaarheid zijn hierin waardevol. Ook willen wij verder kijken dan ons eigen grondgebied en beseffen wij dat we alleen in groter verband onze energiedoelen kunnen halen. We moeten met elkaar over grenzen heen kijken. De inbreng van kennis van inwoners uit de regio zijn waardevol daarbij.

Daarom gaan wij voor de RES 2.0 met de deelnemende RES-partners en onze lokale partners in gesprek hoe we participatie betreft de RES 2.0 beter vorm kunnen geven.

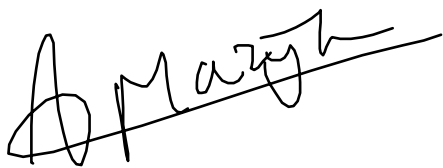
Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

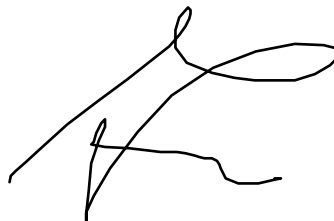
Datum 23 augustus 2022

Ons kenmerk 2938

Pagina 4/4

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. van Mazijk', written over a horizontal line.

dhr. A. van Mazijk
gemeentesecretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.G. Bijl', written over a horizontal line.

dhr. J.G. Bijl
burgemeester